

Garnvindeskolans förskolas plan mot diskriminering och kränkande behandling

Läsår: 2016-2017

Grunduppgifter	3
Förankring av planen.....	4
Utvärdering.....	5
Främjande insatser.....	7
Kartläggning	10
Förebyggande åtgärder	11
Rutiner för akuta situationer.....	12
Begrepp	14
Diskrimineringsgrunder	16

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Förskoleverksamhet Väven/Vindan

Ansvariga för planen

Förskolechef Tim Nylander har yttersta ansvaret att planen genomförs och att den årligen utvärderas och omarbetas.

Lagledare Anette Sörquist tillsammans med pedagogerna på Vindan och Väven.

Vår vision

Alla barn och vuxna ska känna sig trygga, välkomna och lika mycket värda.

Planen gäller från

2016-12-29

Planen gäller till

2017-09-30

Läsår

2016-2017

Barnens delaktighet

Eftersom vi är väldigt sena med den nya likabehandlingsplanen, har vi valt att inte involvera barnen. Utan utgår från våra observationer av våra barngrupper.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vårdnadshavare ges möjlighet att vara delaktiga i arbetet med likabehandlingsplanen genom våra olika forum; det dagliga mötet, föräldramöten, utvecklingssamtal, skolråd, genom Unikum och Ale kommuns hemsida.

Personalens delaktighet

Pedagogerna arbetar fram planen gemensamt. Vi har diskussioner i personalgruppen kring värdegrundsfrågor i den dagliga verksamheten, på månadsmöten och planeringsdagar.

Likabehandlingsplanen är ett levande dokument som genomsyrar verksamheten.

Förankring av planen

Hos personalen:

Information och diskussioner på APT/månadsmöten, samt studiedagar. All personal har i uppgift att läsa och vara uppdaterad på vad som står i planen.

Hos barnen:

Vi ger barnen verktyg att lösa olika situationer som kan uppstå i barnens dagliga lek och aktivitet. Genom att ställa frågorna

Vad hände?

Hur kändes det?

Hur kan vi/ni lösa situationen?

I vardagen och på samlingar pratar vi tillsammans kring hur man är en bra kompis. Vi visar likabehandlingsplanen för barnen.

Hos vårdnadshavare:

När läsårets likabehandlingsplan är färdig läggs planen ut på Ale kommuns hemsida så att alla kan ta del av den. Vi lyfter även likabehandlingsplanen på föräldramöte och utvecklingssamtal. Vi kommer även lägga ut planen på UNIKUM för att göra den mer lättåtkomlig för vårdnadshavare. På Unikum ges föräldrarna möjlighet att ge feedback på likabehandlingsplanen.

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

Vi har på våra månadsmöten tagit upp följande frågor:

Vilka konfliktmönster ser vi i barngruppen?

Finns det något enskilt barn som utsätts för kränkningar, trakasserier eller diskriminering?

Ser vi några mobbningstendenser?

Har vi god uppsikt över alla utrymmen där barnen befinner sig?

En pedagog från varje avdelning utvärderar hela planen i december genom dialog. Hur har arbetet gått, vad kan vi tänka nytt, vad var bra osv....

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Hela arbetslaget Väven/Vindan är delaktiga i det systematiska arbetet med att diskutera och lyfta frågor kring likabehandlingsplanen.

En pedagog från varje avdelning har gjort utvärderingen i december.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Likabehandlingsplanen är nu ett levande dokument i vardagen med tydligare mål.

Utvärdering av våra mål:

Främjande insatser:

Alla barn och föräldrar ska bemötas professionellt av pedagogerna i förskolan samt känna sig trygga med förskolan.

Vår känsla är att alla föräldrar känner trygghet att lämna sina barn på Väven/Vindan. Vi arbetar aktivt med att bemöta alla barn och föräldrar på ett professionellt sätt.

Vi tycker att vi har varit bra på att möta alla barn och föräldrar vid lämning och hämtning. Genom att alltid på något sätt få barnet att känna sig välkommen och att det får säga hej/hejdå och välja hur hen vill starta dagen. Några av Vindans föräldrar tycker det är lite jobbigt att hämta och lämna på olika ställen. Det handlar mest om att de inte vet var barnens kläder befinner sig. Brukarenkäten är inte färdig inför denna utvärdering.

Trygghet och respekt skall genomsyra all verksamhet på Väven och Vindans förskoleavdelningar:

Barnen ska känna sig trygga överallt både inne och ute.

Alla pedagoger är närvarande där barnen befinner sig. Uppmärksammar och uppmuntrar bra beteende.

Vi har aktivt arbetat med att vara närvarande pedagoger i barnens lek och aktivitet. Kontinuerligt pratar vi om hur man är mot varandra tex att man inte agerar fysiskt mot varandra utan i stället hittar andra strategier för att hantera situationen. De flesta känner sig

trygga, men vi har några barn som är osäkra i sitt beteende. Detta kan dom visa genom att retas, slåss, säga dumma saker. Vi arbetar på ett medvetet sätt för att motverka negativa handlingar. Vi har även varit i kontakt med specialpedagog för att underlätta arbetet i verksamheten. Vi pedagoger känner att vi inte räcker till i alla situationer.

Årets plan ska utvärderas senast

2017-06-30

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Arbetsmetoder som ligger till grund för utvärderingen:

Observation av barngruppen i vardagen.

Samtal med vårdnadshavare vid utvecklingssamtal om trivsel/trygghet.

Digital enkät till alla vårdnadshavare

Kontinuerligt lyfta likabehandlingsplanen i arbetslaget på månadsmöten/apt.

Stor utvärdering i juni.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Förskolechef och lagledare.

Främjande insatser

Namn

Kränkande behandling

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling

Mål och uppföljning

Motverka negativa grupperingar som skapas i barngruppen.

Uppföljning: På APT varje månad och stor utvärdering i Juni 2017

Insats

Vi har bestämda grupper i aktiviteter och lek för att bryta negativa mönster i gruppen.

Ansvarig

Varje arbetslag planerar för uppdelning i olika grupper.

Datum när det ska vara klart

Juni 2017

Namn

Kön

Områden som berörs av insatsen

Kön

Mål och uppföljning

Ge både flickor och pojkar samma möjligheter i verksamheten.

Uppföljning: På APT varje månad och stor utvärdering i Juni 2017

Insats

Ge barnen samma möjligheter genom att uppmuntra deras lek.

Tex vill pojken Bert vara prinsessa och ta på sig kjol så uppmuntrar vi pedagoger detta. Vill Kajsa vara pappa i en rollek så uppmuntrar vi den leken...osv

Ansvarig

Alla pedagoger på Väven/Vindan

Datum när det ska vara klart

Juni 2017

Namn

Könsidentitet eller könsuttryck

Områden som berörs av insatsen

Könsidentitet eller könsuttryck

Mål och uppföljning

Att barnen ska få en förståelse för att en familj kan se olika ut.

Tex En familj kan bestå av två pappor och barn.

Uppföljning: På APT varje månad och stor utvärdering i Juni 2017

Insats

Prata om att det finns olika familjer när det är aktuellt i verksamheten.

Tex när vi målar min familj kan vi prata om hur våra familjer ser ut och andras.

Ansvarig

Förskollärarna på Väven/Vindan.

Datum när det ska vara klart

Juni 2017

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

Intervju med bilder om barnens vistelsemiljö.

Brukarenkät

Vi har på avdelningarna planerade samtal i grupp om kompisskap/känslor.

Områden som berörs i kartläggningen

Kränkande behandling och Ålder

Hur barn och föräldrar har involverats i kartläggningen

Vi har genomfört samtal om barnens vistelsemiljö med alla barn från samtliga avdelningar.

Vi har tema om känslor/kompisskap och samlingar kring kompisskap och känslor.

Föräldrar involveras genom brukarenkät, föräldramöte, utvecklingssamtal och föräldraråd.

Hur personalen har involverats i kartläggningen

Diskussioner i arbetslaget på APT/kvällsmöte.

Observationer av barngruppen och ev. enskilda barn.

Diskussion med föräldrar på: föräldramöte, utvecklingssamtal och föräldraråd.

Planering av tema/samlingar på avdelningsplaneringar.

Resultat och analys

I Kartläggning av barnens vistelsemiljö framkom det att några av barnen inte känner sig trygga på Vävens baksida.

Om inte en pedagog kan vara bakom Vävens hus så får inte barnen vara där. Långsiktigt mål är att flytta staketet så hörnet försvinner och vi pedagoger får en bättre översyn av gården.

På Vindan framkom det att några barn kände att de inte fick möjlighet till att vara i lilla rummet.

Vi pedagoger ska uppmärksamma för barnen när lilla rummet är ledigt/mindre barn i rummet.

Förebyggande åtgärder

Namn

Trygghet

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling och Ålder

Mål och uppföljning

Vi ska få bort de platser som känns otrygga för vissa av barnen.

Utvärderingen sker genom kontinuerliga observationer. Vi lyfter platsen/rummet på APT/månadsmöte.

Åtgärd

I Kartläggning av barnens vistelsemiljö framkom det att några av barnen inte känner sig trygga på Vävens baksida.

Om inte en pedagog kan vara bakom Vävens hus så får inte barnen vara där. Långsiktigt mål är att flytta staketet så hörnet försvinner och vi pedagoger får en bättre översyn av gården.

På Vindan framkom det att några barn kände att de inte fick möjlighet till att vara i lilla rummet.

Uppmärksamma för barnen när lilla rummet är ledigt/mindre barn i rummet.

Motivera åtgärd

Vi har observerat att det är mest pojkar som leker i lilla rummet på Vindan. I de intervjuer som vi har genomfört uttrycker vissa barn att de gärna är i lilla rummet, men att de känner sig hindrade av varandra.

Några barn känner sig otrygga på Vävens baksida.

Ansvarig

Ansvarig felanmälarare anmäler till park. Alla pedagoger är ansvariga för att inga barn är bakom Vävens hus när inga pedagoger är närvarande.

Datum när det ska vara klart

Arbetet pågår kontinuerligt.

Rutiner för akuta situationer

Policy

Att barn och föräldrar ska vara trygga med att förskolan agerar tydligt och kraftfullt i de fall diskriminering eller annan kränkande handling upptäcks.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

All personal skall vara närvarande och lyhörda i barnens sociala samspel. Det är i det dagliga arbetet med barnen som vi uppmärksammar när någon utsätts för kränkande behandling. Eftersom vi vuxna har ansvar för alla våra barn agerar den vuxne som är i närheten och stoppar kränkningen.

Personal som barn och föräldrar kan vända sig till

Alla barn/vårdnadshavare har vid inskolningen en speciellt utsedd kontaktperson. Det är dock en prioriterad uppgift för all personal att ta emot både barn och vårdnadshavare som vill berätta något eller ha tröst/hjälp. Vårdnadshavarna kan även vända sig direkt till förskolechefen. Telefonnummer:

Förskolechef, Tim Nylander: 0303-330 256

Väven: 0303- 33 04 77

Vindan: 0303- 33 00 76

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av andra barn

Barn-barn Små barn kan lätt hamna i konflikter. För att tala om att ett förskolebarn kränker någon krävs att barnet är medvetet om konsekvenserna av sitt handlande. Den som utsätts för handlingen kan känna sig ledsen och kränkt och det är alltid den vuxnes ansvar att se till att de barn som är inblandade i händelsen får upprättelse, genom tröst och genomgång av det som inträffat. Ansvarig pedagog samtalar med berörda barn i syfte att stoppa kränkningen genom att:

Visa att beteendet inte är acceptabelt

Uppmärksamma barnen på händelsen: Vad var det som hände?

Låta alla berörda barn komma till tals.

Hur tror du den/de andra kände sig?

Hur kan ni lösa det här?

Föräldrar informeras vid behov.

Pedagogen ansvarar för att dokumentation genomförs vid behov och att uppföljning sker med berörda parter. Vi har dokumentationsmall för kränkningar som vi ska använda.

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av personal

Vuxen-barn Om ett barn utsätts för diskriminering, trakasserier eller annan form av kränkande behandling av vuxen gäller följande:

Händelsen anmäls till förskolechef.

Vårdnadshavaren informeras.

Förskolechefen utreder och åtgärdar ärendet, vilket skall dokumenteras.

Verksamhetschefen informeras.

Förskolechefen följer upp ärendet med barnet och dess vårdnadshavare. Förskolechefen träffar regelbundet den personal som kränkt barnet och samtalar om hur relationen med det berörda barnet fungerar.

Om åtgärderna inte är tillräckliga, kontaktas verksamhetschefen för hjälp och stöd i det fortsatta arbetet. Om förskolechefen är involverad i diskriminering eller annan kränkande behandling kontaktas verksamhetschefen.

Rutiner för uppföljning

Utredningen skall belysa allsidigt vad som inträffat och omfatta både den som blivit utsatt och den som utövat kränkningen. Efter bedömning av händelsens art, barnets ålder och mognad informeras vårdnadshavaren av ansvarig pedagog. Vid upprepade tillfällen eller riktat mot ett och samma barn skall förskolechefen informeras och beslut om åtgärd tas gemensamt med de berörda. Dokumentationen förs vidare till förskolechefen som förvarar dokumentationen i låst skåp. Förskolechefen rapporterar i sin tur till huvudman. Vid fortsatta problem tas kontakt med resursenheten för konsultation. Alla åtgärder dokumenteras. Ansvar: Pedagog som startat dokumentationen.

Rutiner för dokumentation

Berörd personal ansvarar för att dokumentera händelsen i dokumentationsblanketten rörande diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling.

Ansvarsförhållande

Pedagogerna ansvarar för åtgärdande av kränkningar mellan barn. Förskolechef är ansvarig för att åtgärder sätts in vid kränkningar personal/barn. Enligt nya skollagen (SFS 2010:800) är personal i förskolan som får kännedom om att ett barn kan ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling skyldig att anmäla detta till förskolechefen. Förskolechefen är i sin tur skyldig att för informationen vidare till huvudman.

Begrepp

Diskriminering

Diskriminering är när förskolan på osakliga grunder behandlar ett barn sämre än andra barn och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, eller ålder. Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att ett barn missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till en förskola med motiveringen att det redan går så många flickor på den aktuella förskolan.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en förskola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Om exempelvis alla barn serveras samma mat, kan förskolan indirekt diskriminera de elever som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Trakasserier och kränkande behandling

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker ett barns värdighet. Några exempel är behandling som kan vara slag, öknamn, utfrysning och kränkande bilder.

Trakasserier

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker ett barns värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (jämför kränkande behandling nedan).

Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar av till exempel ”kvinnliga”, ”homosexuella” eller ”bosniska” egenskaper. Det kan också handla om att någon blir kallad ”blatte”, ”mongo”, ”fjolla”, ”hora”, eller liknande. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att ett barn känner sig hotad, kränkt eller illa behandlad.

Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker ett barns värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier.

Vuxna måste vara uppmärksamma på och agera i situationer där barnens lek inte präglas av frivillighet, ömsesidig nyfikenhet och intresse, exempelvis när de leker doktorslekar.

Repressalier

Personalen får inte utsätta ett barn för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att vårdnadshavaren har anmält förskolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling.

Diskrimineringsgrunder

Kön

Med kön avses enligt diskrimineringslagen att någon är kvinna eller man.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering och trakasserier:

En flicka går före en pojke i kön till en förskola med motiveringen att det redan finns en stor majoritet pojkar på förskolan. [diskriminering]

När barnen leker på gården berättar Peter för sin förskollärare Gunilla att han vill ha en likadan röd mössa som Fatima. Han tycker att den är väldigt fin med små glitterhjärtan på. Gunilla säger skrattande ”Då kanske vi ska kalla dig för Petra, så att de andra inte tror att du är Fatima”. Hon berättar för de andra barnen om det och alla skrattar åt Peter. [trakasserier på grund av kön]

Könsidentitet eller könsuttryck

Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses enligt diskrimineringslagen att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Diskrimineringsombudsmannen har valt att använda sig av begreppen könsidentitet eller könsuttryck eftersom lagens begrepp könsöverskridande identitet eller uttryck signalerar att det som skyddas är en avvikelse från ”det normala”.

Diskrimineringsgrunden ska inte förväxlas med grunden sexuell läggning. Transpersoner kan vara såväl homo-, bi- som heterosexuella.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

Sedan ett år tillbaka markerar Erik, 5 år, tydligt att hon helst vill vara flicka och kallas hon och henne. Föräldrarna har gått med på hennes önskemål att bära klänning. En dag är Erik ledsen när pappa kommer till förskolan för att hämta henne. Hon berättar att hon inte fick följa med på utflykt eftersom hon vägrade att ta på sig ett par byxor. Pappa frågar personalen varför Erik skulle byta till byxor och får svaret: ”Det får vara någon måtta med tramset.” Pappan blir också uppmanad att i fortsättningen klä Erik i ”riktiga kläder” eftersom några barn har börjat reta henne för att hon bär klänning. [diskriminering och trakasserier]

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas enligt diskrimineringslagen nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Alla människor har en etnisk tillhörighet. En person som är född i Sverige kan vara rom, same, svensk, kurd eller något annat. En och samma person kan också ha flera etniska tillhörigheter.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

En förskola med många barn med annan etnisk tillhörighet än svensk ger förtur åt etniskt svenska barn när man tar in nya barn för att inte få en alltför segregerad barngrupp. [diskriminering]

En av förskollärarna uttalar sig negativt om polacker inför barnen. I barngruppen finns det ett polskt barn som tar illa vid sig. [trakasserier]

Religion eller annan trosuppfattning

Diskrimineringslagen definierar inte religion eller annan trosuppfattning. Enligt regeringens proposition (2002/03:65) bör endast sådan trosuppfattning som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning som till exempel buddism eller ateism omfattas av diskrimineringskyddet. Andra etniska, politiska eller filosofiska uppfattningar och värderingar som inte har samband med religion faller utanför.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

Axel går i Evangeliska Fosterlands-Stiftelsens söndagsskola. Hans dagbarnvårdare säger ”Usch, vilket trams! Ska du bli en sådan där bibelfanatiker?” [trakasserier]

Salima blir ledsen eftersom några av de andra barnen brukar skratta åt hennes mamma som bär muslimsk huvudduk när hon kommer och hämtar henne. En av barnskötarna tröstar Salima, men vidtar inga andra åtgärder. [trakasserier]

Funktionsnedsättning

Med funktionsnedsättning menas i diskrimineringslagen varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

Anna som har ADHD får inte börja på samma förskola som sin storebror. Kommunen, som tillämpar syskonförtur, tycker i detta fall att Anna ska börja på en annan förskola. Där finns det andra barn med samma diagnos och personalen har därför kunskap om denna. [diskriminering]

David har muskeldystrofi som gör att han går klumpigt och ostadigt och har lätt för att falla. Några av barnen brukar reta David och kallar honom ”Snubbelfot”. Personalen har hört att han blir retad, men har inte vidtagit några åtgärder. [trakasserier]

Sexuell läggning

Med sexuell läggning avses enligt diskrimineringslagen homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier som har samband med sexuell läggning:

Det har gått bra på förskolan tills James äldre bror kommer på besök. Några av barnen har hört när deras storasyskon i negativa ordalag kallat James bror för böj. Nu får James inte vara med och leka eftersom han har en ”äcklig” storebror. Eftersom en av de vuxna på förskolan

hör ordväxlingen utan att reagera känner James att han inte har någon att vända sig till.
[trakasserier]

Johanna är ny på förskolan och ska fylla i sitt familjetråd. Hon får en förtryckt mall där mammans och pappans namn ska fyllas i. Hon vill ha ett nytt papper med mamma och pappa, men får till svar att hon kan stryka över pappa och skriva dit ”den andra tantens” namn. [diskriminering]

Ålder

Med ålder avses enligt diskrimineringslagen uppnådd levnadslängd. Skyddet mot åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla. Åldersnormen kan se olika ut i olika sammanhang, men generellt drabbas yngre och äldre av diskriminering på grund av ålder. Skyddet gäller alltså även i förskolan.

Det är dock tillåtet att särbehandla på grund av ålder, till exempel om särbehandlingen är en tillämpning av skollagen.

Exempel på händelse som kan vara trakasserier:

Malte är den enda sexåringen som går kvar i förskolan och inte har börjat i förskoleklass. Det är hans föräldrar som valt det. De andra barnen retar honom ofta för det. [trakasserier]